

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง งานถักโครเชต์นํ้า

รายวิชา ช่างถักโครเชต์ รหัสวิชา ง 33223

ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนครูประชาสรรค์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

.....1.

ผลการเรียนรู้

- บอกความหมาย ความสำคัญ และคุณค่าของงานได้
- รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2. เนื้อหา

1. ความสำคัญและประโยชน์ของงานประดิษฐ์

1. ฝึกให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างผลงานให้มีรูปร่างแปลกใหม่และพัฒนางานฝีมือเดิมให้สามารถใช้ ประโยชน์ขึ้น
2. งานถักโครเชต์ที่ใช้วัสดุต่าง ๆ ที่นำมาประกอบกันเป็นชิ้นงาน สามารถใช้วัสดุอื่นทดแทนกันได้
3. ฝึกให้รู้จักการวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติเป็นการสร้างระเบียบวินัยให้ตนเอง และมีนิสัยรักในงานถักโครเชต์
4. ให้นักเรียนรู้จักใช้และดูแลรักษาเครื่องมือในงานประดิษฐ์อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับประเภทของงานถักโครเชต์
5. ฝึกการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สามารถทำงานได้อย่างมีสมาธิและมีความสุข ในการสร้างสรรค์ ชิ้นงานประดิษฐ์ของตนเอง
6. ฝึกให้นักเรียนรู้จักประหยัด สามารถนำสิ่งของที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่ายในการลงทุนมากนัก
7. ฝึกสมาธิในการทำงาน มีจิตใจแน่วแน่ มีความอดทนความมีระเบียบ
8. สามารถเพิ่มพูนรายได้ให้กับผู้ประดิษฐ์ โดยการนำออกไปจำหน่ายในโอกาสต่าง ๆ และสร้างเป็นอาชีพได้ในอนาคต
9. เกิดความภาคภูมิใจในชิ้นงานของตนเอง ทำให้ผู้อื่นยอมรับในความสามารถของตนเอง

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ประวัติการถักโครเชต์

รายวิชา ช่างถักโครเชต์ รหัสวิชา ง 33223

ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนคุรุประชาสรรค์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

.....1.

ผลการเรียนรู้

- บอกความหมายของงานถักโครเชต์ได้
- บอกประวัติการถักโครเชต์ได้อย่างถูกต้อง

2. เนื้อหา

โครเชต์คืออะไร

โครเชต์ คือ งานฝีมือประเภทหนึ่ง ที่สร้างสรรค์ชิ้นงานจากการใช้ เข็มโครเชต์(หรือนิ้ว)ถักกับไหมพรม เชือก เส้นด้าย หรือวัสดุอื่นที่มีลักษณะเป็นเส้นยาว ให้เป็นห่วงโซ่ถักคล้องกันไป

ประวัติการถักโครเชต์

การถักโครเชต์ เริ่มขึ้นที่ไอร์แลนด์ ช่วงทศวรรษ 1820 มาดามัวแซล รีเอโก เดอ ลา บลองซาแดร์ (Bemochi) สาวที่ชอบเย็บปักถักร้อยพบว่า ถ้านำอุปกรณ์เย็บปักถักร้อยของชาวไอริชมาถักสายลูกไม้แบบ สเปนจะทำให้ดูสวยงามมากขึ้น จึงทดลองถักหลายครั้งหลายหนนานถึง 5 ปี จนในปี ค.ศ.1836 เธอออกหนังสือลายถักโครเชต์ แต่หนังสือไม่ได้รับการตีพิมพ์แพร่หลายเท่าใดนัก และชื่อเสียงของเธอจึงไม่ค่อยมีคนรู้จักอย่างทุกวันนี้ อย่างไรก็ตาม จากการตีพิมพ์หนังสือดังกล่าว ทำให้มีศูนย์ถักโครเชต์ทั่วประเทศ โดยศูนย์กลางใหญ่ของทางเหนืออยู่ที่เมืองคอร์ค และทางใต้อยู่ที่เมืองโคลนส์ ในปี 1845 จึงเริ่มมีการสอนถักโครเชต์กันในโรงเรียน

สำหรับผู้ที่ทำให้การถักโครเชต์เป็นที่แพร่หลาย ได้แก่ นางคับบลิว.ซี.โรเบิร์ตส์ ซึ่งสอนเหล่าแม่บ้านที่ยากจนให้ถักโครเชต์ เป็นอาชีพ เพื่อนำผลงานถักทอนี้ไปขายแลกเงินมาซื้ออาหาร ความคิดดังกล่าวทำให้เกิดอุตสาหกรรมย่อยๆ ขึ้นที่เมืองคิลแดร์ โดยมีคนงานราว 700 คน และ 24 คนที่เป็นยอดฝีมือก็ไปเปิดศูนย์โครเชต์ที่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศ

นอกจากนางโรเบิร์ตส์ แล้ว ยังมีนางคาสซันดร้าแฮนด์ อีกคนที่ช่วยทำให้วงการโครเชต์เติบโต ด้วยความที่สามีของนางแฮนด์เป็นวุฒิสมาชิก นางจึงมีบทบาทคอยช่วยเหลือคนจน ด้วยการเปิดอุตสาหกรรมโครเชต์ที่เมืองโคลนส์ กิจกรรมฟูเฟื่องถึงขนาดส่งสินค้าไปขายที่ดับลิน ลอนดอน ปารีสและเวียนนา และในปี 1893 โครเชต์ก็ข้ามทวีปไปฮิตที่อเมริกา

โครเชต์ เป็นงานฝีมือที่มีเสน่ห์อย่างมาก เป็นงานที่มีความอิสระ เราสามารถออกแบบชิ้นงานได้หลากหลายไม่มีวันจบสิ้น ทั้งเสื้อผ้า เครื่องประดับ ของใช้ต่าง ๆ รวมทั้งตุ๊กตาถัก ที่ดูเหมือนจะฮิตสุด ๆ ในบรรดางานโครเชต์ในบ้านเรา และทุกครั้งที่เรา [Bemochi](#) ถักโครเชต์เสร็จ ก็จะทิ้งทุกครั้ง เหมือนมันเป็นเรื่องมหัศจรรย์ที่ไหมพรมเส้นยาว ๆ ได้กลายร่างมาเป็นงานชิ้นสวย ๆ ได้ด้วย ถึงแม้บางชิ้นจะใช้เวลาคลุกอยู่นาน แต่พอทำเสร็จก็แฮปปี้ทุกครั้ง อดภูมิใจไม่ได้ว่าเราก็เป็นผู้สร้างสรรค์กับเขาได้เหมือนกัน

ที่มา pirun.ku.ac.th/~b521030047/c1.html

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง วัสดุและอุปกรณ์ในการถักโครเชต์

รายวิชา ช่างถักโครเชต์ รหัสวิชา ง 33223

ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนคุรุประชาสรรค์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

1. ผลการเรียนรู้

- บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ได้อย่างถูกต้อง
- บอกหลักการวิธีการในการดูแลรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ได้อย่างถูกต้อง
- เลือกใช้อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมกับชนิดของงาน

2. เนื้อหา

อุปกรณ์สำหรับมือใหม่หัดถัก

ใครก็ตามที่ได้แวะเวียนเข้าไปในร้านไหมพรม ก็คงเห็นว่าอุปกรณ์สำหรับงานโครเชต์ มีอยู่มากมาย จนไม่รู้ว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง ซึ่งจริงๆ แล้วแค่ เข็มโครเชต์ ไหมพรม กรรไกร และเข็มสอดไหมพรม ก็เพียงพอแล้ว สำหรับการเริ่มหัดถัก



1. เข็มโครเชต์ (Crochet Hook)

เข็มโครเชต์มีอยู่ด้วยกันหลายขนาด ทำจากวัสดุที่หลากหลาย โดยเข็มแต่ละขนาดจะเหมาะกับงานที่แตกต่างกันไป และขึ้นอยู่กับความชอบของแต่ละคน สำหรับ Bemochi แนะนำให้เริ่มต้นด้วยเข็มขนาดใหญ่ไซส์ 5/0 , 6/0 หรือไม้ก็ 7/0 เพราะจะได้ลายขนาดใหญ่ที่ง่ายต่อการนับหลักกะ และควรเลือกใช้เข็มอลูมิเนียมไม่ควรใช้เข็มพลาสติกหรือไม้ เพราะนอกจากจะราคาแพงแล้ว ยังฉีกยากค่อนข้างสิ้น ซึ่งเหมาะกับผู้ที่เริ่มเชี่ยวชาญแล้ว

2. ไหมพรม (Yarn)

ความหนา

ความหนาของเส้นไหมพรมจะเรียกเป็น พลาย (Ply)

1 เส้นไหม คือ 1 ply

2 เส้นไหมพันกันเป็นเกลียว คือ 2 ply

3 เส้นไหมพันกันเป็นเกลียว คือ 3 ply

ความหนาของเส้นไหมสัมพันธ์กับน้ำหนัก และมีชื่อเรียกเฉพาะ ดังนี้

1 ply มักใช้ถักงานแบบผ้าคลุมไหล่ ออกมาดูโปร่งๆ

2 ply กับ 3 ply จะเรียกว่า Baby and fingering

4 ply จะเป็นที่เรียกกันว่า Sport

ควรเลือกใช้ไหมอะคริลิก เพราะราคาถูกกะ หรือใครกระเป๋านักจะใช้ไหมพรมธรรมชาติ อย่างคอตต่อน หรือขนสัตว์ก็ตามสะดวกกะ โดยเลือกสีพื้นสีสดไซขนาดเส้นใหญ่ (สีเดียว) 4 ply ขึ้นไป ไม่ควรเลือกไหมสีเหลือง (มีหลายสีในหนึ่งม้วน) เพราะมันดูสวยได้ยากกะ สีเข้มพวกดำ เทา น้ำตาล เลี่ยงไปก่อน เพราะตาลายกับการนับหลักเอาได้

3. กรรไกร (A Pair of scissors)

กรรไกรที่เหมาะสมงานโครเชต์นั้น ควรเป็นกรรไกรเล็กที่มีปลายแหลมกะ

4. เข็มสอดไหมพรม หรือ เข็มเย็บไหมพรม

เป็นเข็มที่ปลายมนไม่แหลม จะได้ไม่ทิ่มนิ้วเราเวลาเก็บปลายไหม อุปกรณ์แค่ 4 ชิ้นนี้ ก็เพียงพอแล้วสำหรับการเริ่มถักโครเชต์แล้ว สำหรับอุปกรณ์อื่นๆ นั้นไว้มาทำความรู้จักอีกที

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง เข็มโครเชต์ วิธีจับเข็ม และวิธีจับไหมพรม

รายวิชา ช่างถักโครเชต์ รหัสวิชา ง 33223

ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนครูประชาสรรค์ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

1. ผลการเรียนรู้

- บอกความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของเข็มถักโครเชต์ได้
- บอกหลักการวิธีการจับเข็มและจับไหมพรม ได้อย่างถูกต้อง
- เลือกใช้อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมกับชนิดของงาน

2. เนื้อหา

เข็มโครเชต์

ส่วนต่างๆของเข็มโครเชต์ ว่าแต่ละส่วนเรียกว่าอะไรกันบ้าง



- ที่วางนิ้วโป้ง (Thumb rest) เป็นตำแหน่งที่เราควรจับเข็มโครเชต์ หากจับเข็มตรงก้าน คงไม่ถนัดมือและปวดนิ้วเอาได้ง่าย
- ขนาดของเข็มวัดที่ตำแหน่งก้าน (Shaft) โดยวัดเส้นผ่าศูนย์กลางเป็นมิลลิเมตร เข็มโครเชต์ของแต่ละที่จะมีวิธีเรียก ขนาดของเข็มโครเชต์ (Crochet hook sizes) ต่างกัน อย่างอังกฤษและญี่ปุ่นใช้ตัวเลข อเมริกาใช้ตัวอักษรอังกฤษ ส่วนบ้านเราใช้ระบบเดียวกับญี่ปุ่น

- การเลือกเข็มโครเซตนั้น ควรเลือกให้เหมาะสมกับขนาดของไหมพรม โดยไหมพรมเส้นใหญ่ก็ควรคู่กับเข็มโครเซตขนาดใหญ่ ไหมพรมเส้นเล็กก็ควรเลือกเข็มโครเซตขนาดเล็ก โดยเลือกตามที่แพทเทิร์นที่เขาแนะนำมา

ควรเริ่มหัดถักด้วยไหมพรม 4 ply เข็มโครเซตก็ควรใช้ขนาด 4/0, 5/0 หรือ 6/0

ply (พลาย) คือจำนวนของเส้นด้ายที่ถักทอกันเป็นเส้นไหมพรมค่ะ จำนวน ply ที่มาก ก็มักมีขนาดไหมพรมที่หนาตามไปด้วย โดยไหมพรม 4 ply จะเป็นไหมพรมที่เรามักจะเจอบ่อยตามแพทเทิร์นของบ้านเรา

วิธีจับเข็มโครเซต

การจับเข็มโครเซตนั้น มีอยู่หลายแบบด้วยกัน ขึ้นอยู่กับความถนัดของแต่ละคน ไม่มีถูกผิด



1. จับแบบมีด (Knife method or over-the-hook method)

ตามชื่อนั้นแหละค่ะ ถือเข็มโครเซตแบบที่เราจับมีดบนโต๊ะอาหาร โดยให้นิ้วโป้งและนิ้วชี้อยู่ตรงตำแหน่งที่วางนิ้วโป้ง (Thumb rest) นิ้วที่เหลือประคองเข็ม และให้ด้ามจับ (handle) สัมผัสกับฝ่ามือ



2. จับแบบส้อมหรือจับแบบดินสอ (fork method or under-the-hook-method)

จับเข็มโครเซตแบบที่เราถือส้อม โดยให้นิ้วโป้งและนิ้วชี้อยู่ตรงตำแหน่งที่วางนิ้วโป้ง (Thumb rest) นิ้วกลางวางตรงก้านเข็ม (Shaft) และให้ด้ามจับอยู่บนพื้นที่ว่างระหว่างนิ้วโป้งและนิ้วชี้

วิธีจับไหมพรม

วิธีจับไหมพรม ก็เหมือนการจับเข็ม โครเซตส์ ไม่มีวิธีที่ถูกหรือผิดในการจับไหมพรม แต่ขึ้นอยู่กับความถนัดและความชอบของแต่ละคน

การจับไหมมีผลต่อความแน่นของงาน งานจะดูแน่นหรือหลวมก็ตรงนี้แหละค่ะ เลือกวิธี 3 แบบ

1. วิธีพันไหมรอบนิ้วก้อย (the pinky hold technique)
2. วิธีพันไหมแบบหลวม (The Loose Yarn Technique)
3. วิธีพันไหมรอบนิ้วชี้ (The Forefinger Hold technique)